

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Suomi liikkeelle -ohjelma
Programmet Mer motion i Finland

Suomi liikkeelle -ohjelma

Pienten lasten liikkuminen Suomessa 2023 -tutkimuksen
tulosten julkistamistilaisuus 29.2.2024

Tavoite

- Hallituksen tavoitteena on kääntää liikkuminen kasvuun jokaisessa ikäryhmässä.
- Tämän toteuttamiseksi laaditaan liikunnallisen elämäntavan ja toimintakyvyn poikkihallinnollinen Suomi liikkeelle -ohjelma

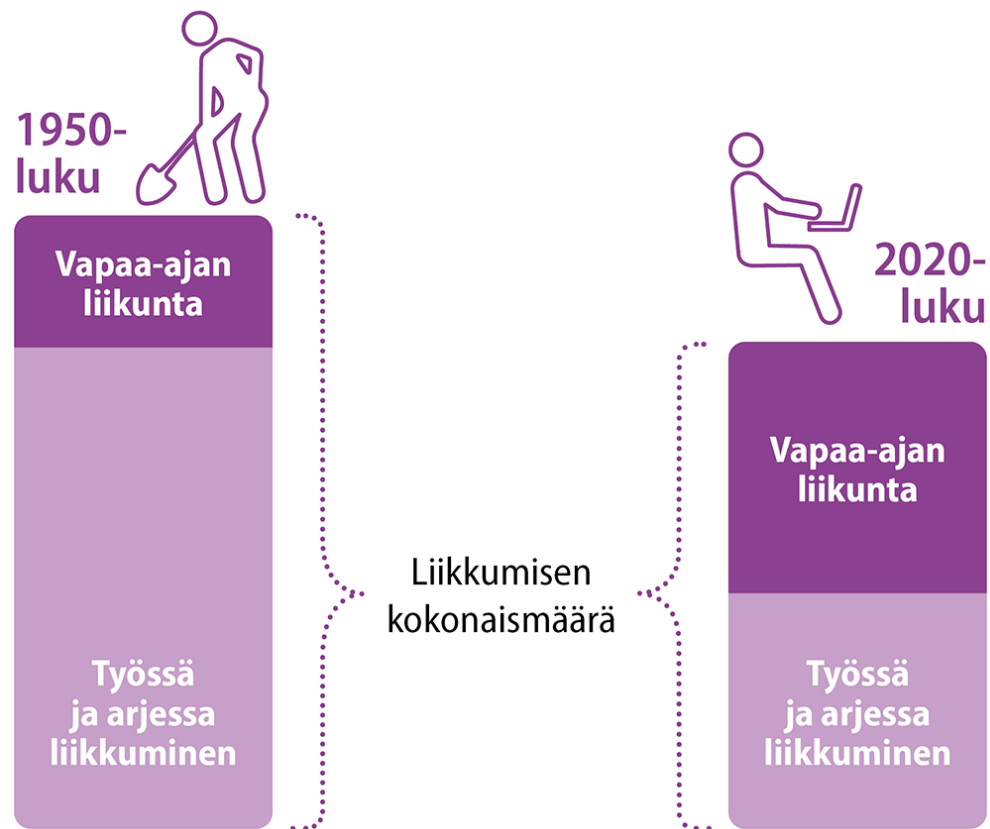
Suomi liikkeelle -ohjelma

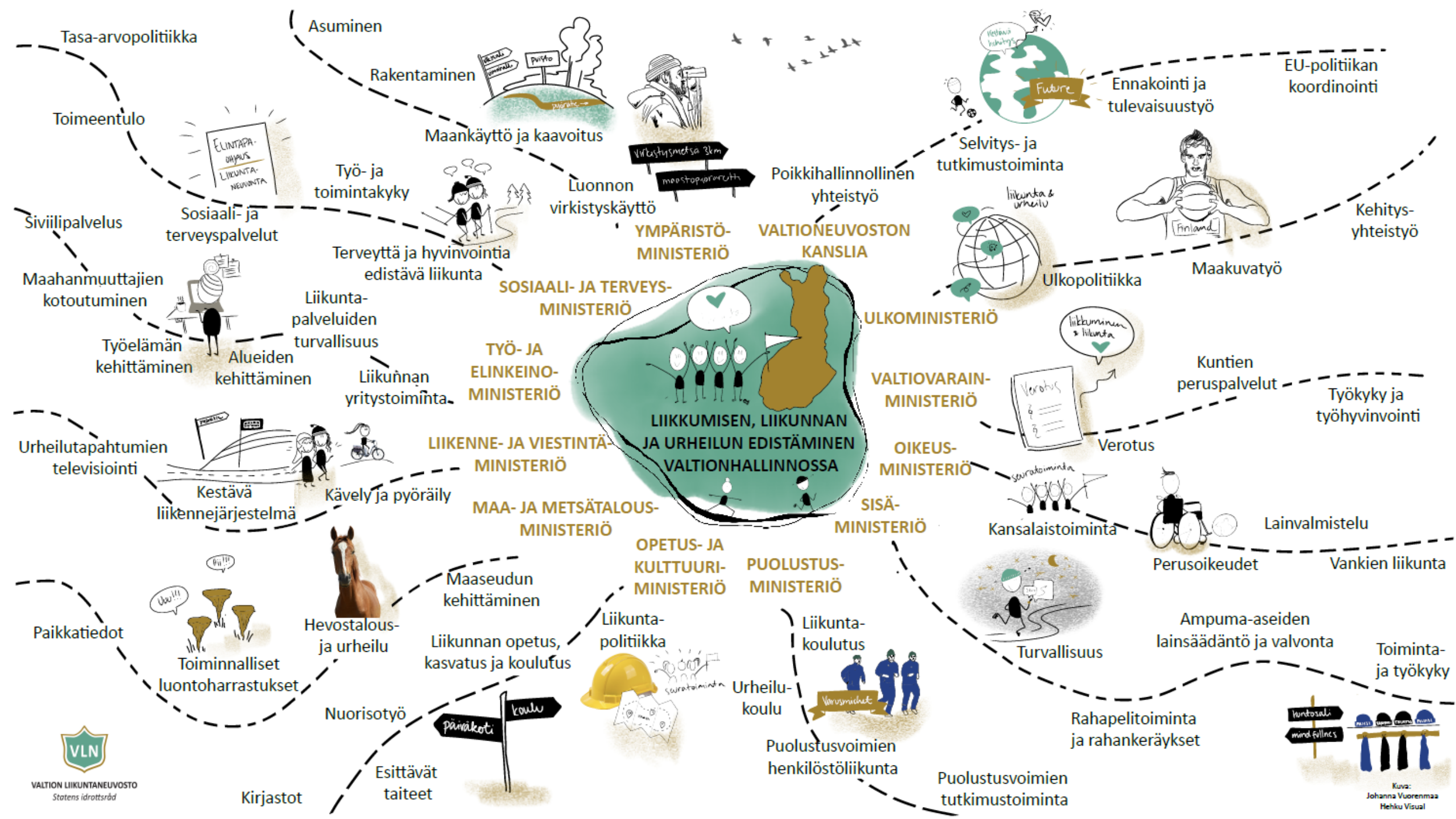
- Hallitusohjelmassa 16 toimenpidettä, jotka sisältävät yhteensä 35 erillistä toimenpidettä. Toimenpiteet kohdentuvat eri ministeriöiden hallinnonaloille.
- Ohjelmaa toimeenpanee ja seuraa *Liikunnallisen elämäntavan ja toimintakyvyn ministerityöryhmä*, joka on yksi hallituksen seitsemästä ministerityöryhmästä.
- Ohjelmalla on päätoiminen sihteeristö.
- Virkamiestasoinen *Liikuntapolitiikan koordinaatioelin* (LIPOKO) toimii ohjelman valmistelussa ja toteutuksessa.
- Toimeenpanoon kohdennetaan vuosittain (v. 2024–2027) 20 M€ määräraha.

Kuva: Jetro Stavén

Liikkumattomuuden paradoksi

Rakenteet luovat edellytykset liikkumiselle

Yksilöt ja yhteisöt valitsevat liikkumisen
Organisaatiot valitsevat liikkumisen edistämisen

Liikunnalliset toimintakulttuurit

Toimenpiteet	Vastuuministeriö
1) Lisätään perusopetuslakiin liikunnallisen elämäntavan edistäminen.	OKM
2) Tuetaan kasvatuksen ja opetuksen henkilöstöä työssään levittämällä toimivimpia käytäntöjä.	OKM
3) Kannustetaan kuntia laajentamaan Liikkuvat-ohjelma kaikkiin päiväkoteihin ja kouluihin.	OKM
4) Selvitetään toisen asteen koulutuksessa liikunnan lisäämistä jokaviikkoiseksi oppiaineeksi.	OKM
5) Edistetään kaikkien korkeakoulujen hakeutumista Liikkuva opiskelu -ohjelmaan.	OKM
6) Liikunnan ja toimintakyvyn edistäminen lisätään osaksi kutsuntojen sisältöä.	PLM
7) Työssä jaksamista tuetaan ottamalla liikkuminen keskeiseksi osaksi työkyvyn ja työelämän kehittämistä.	STM, TEM
8) Selvitetään työnantajien vaikuttavimmat keinot edistää työntekijöiden fyysistä aktiivisuutta yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.	TEM, STM
9) Edistetään vanhusten toimintakykyä ja ehkäistään kaatumisia.	STM (OKM)
10) Selvitetään mahdollisuus taata subjektiivinen ulkoiluoikeus ikääntyneille.	STM
11) Otetaan käyttöön Sitran esittämä kotitalousvähennys, jolla edistetään yli 75-vuotiaiden toimintakykyä ja kotona pärjäämisen edellytyksiä liikunta- ja kuntoutuspalveluiden hankkimista helpottamalla.	VM, STM

Toimenpiteet	Vastuuministeriö
12) Vahvistetaan elintapaohjausta ja liikuntaneuvontaa kunnissa ja hyvinvointialueilla hyödyntäen samalla terveysteknologian mahdollisuuksia.	OKM, STM
13) Arvioidaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen tarkoitetun rahoituksen kohdentumista kunnissa ja hyvinvointi-alueilla.	VM (STM, OKM)
14) Tuetaan perheiden liikunnan edistämistä.	OKM, STM
15) Sisällytetään pallo äitiyspakkaukseen.	STM
16) Lisätään neuvoloihin perheliikuntaneuvontaa.	STM, OKM
17) Peruskoulun laajojen terveystarkastusten yhteydessä annetaan henkilökohtaista liikuntaneuvontaa ja -ohjausta oppilaan Move!-tulosten perusteella.	STM, OKM
18) Tunnistetaan liikunta-alan yrittäjien mahdollisuudet toimia osana palvelu-tuotantoa.	STM, TEM, OKM

Liikkumisen olosuhteet

Toimenpiteet	Vastuuministeriö
19) Kannustetaan kuntia kehittämään päiväkotien ja koulujen pihoja monipuolisiksi lähiliikuntapaikoiksi.	OKM
20) Kannustetaan kuntia mahdollistamaan tilojensa käyttö nykyistä laajemmin eri opiskelijajärjestöjen urheilutoiminnassa.	OKM
21) Vahvistetaan päiväkotij- ja koulupäivien sekä koulumatkojen liikunnallistamista.	OKM
22) Vahvistetaan koulupäivien yhteydessä tapahtuvaa harrastamista.	OKM
23) Kokeillaan koulupäivän jälkeisen liikunnan harrastamisen erilaisia toteutustapoja, kuten harrasteseteliä.	OKM
24) Kokeilujen / Tulosten perusteella toimivimmat käytännöt vakiinnutetaan osaksi Suomen harrastamisen mallia.	OKM
25) Päivitetään kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma.	LVM
26) Erityisesti turvallisiin koulureitteihin sekä liikuntamahdollisuuksien lisäämiseen kiinnitetään huomiota.	LVM, OKM
27) Maankäytön lainsäädäntöä uudistettaessa huomioidaan liikkumisen edistäminen.	YM
28) Osana MAL-sopimusmenettelyä edistetään kävelyä ja pyöräilyä.	YM
29) Edistetään luonnon virkistyskäyttöä sekä luontomatkailua.	YM, MMM, TEM
30) Uudistetaan ulkoilulaki huomioiden omaisuuden suoja.	YM
31) Tunnistetaan muun muassa metsästyksen, erätoiminnan sekä lemmikkieläinten merkitys liikunnan lisäämisessä.	MMM

Toimenpiteet	Vastuuministeriö
32) Vahvistetaan liikuntaosaamista eri koulutusaloilla, kuten sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä kasvatusaloilla.	OKM, STM
33) Liikunnan ja terveyden edistäminen huomioidaan poikkihallinnollisesti kuntien ja hyvinvointialueiden strategioissa.	OKM, STM
2) Tuetaan kasvatuksen ja opetuksen henkilöstöä työssään levittämällä toimivimpia käytäntöjä. <i>(toimenpide myös kohdassa Liikunnalliset toimintakulttuurit)</i>	OKM

Liikkumiseen kannustava verotus

Toimenpiteet	Vastuuministeriö
34) Selvitetään ja arvioidaan mahdollisuuksia liikunnan tukemiseen verotuksen keinoin.	VM (OKM)
35) Selkiytetään liikunta-alan toimijoiden arvonlisäverokohtelua liikkumiseen kannustavaksi.	VM (OKM)

Suomi liikkeelle v. 2024 määrärahat (20 M€)

- **Liikkuvat-kokonaisuuden laajentaminen 6,0 M€**
 - Liikkuva koulu 5 M€
 - Liikkuva opiskelu 1 M€
- **Liikuntaneuvonnan vahvistaminen 5,0 M€**
 - Move! ja kouluterveydenhuolto 2 M€
 - Liikuntaneuvonta eri kohderyhmille 3 M€
- **Valtionavustukset, innovaatiohaut, kokeilut 3,7 M€**
- **Eri hallinnonalojen toimenpiteisiin 3,7 M€**
 - Ympäristöministeriö 2,5 M€ (kuntien lähivirkistysalueiden kunnostamiseen ja kehittämiseen)
 - Puolustusministeriö 1,0 M€ (liikunnan ja toimintakyvyn lisääminen osaksi kutsuntojen sisältöä)
 - Sosiaali- ja terveysministeriö 0,2 M€ (elintapaohjauksen vahvistaminen hyvinvointialueilla)
- **Ohjelman hallinnointi, yleinen toimeenpano, viestintä, selvitystyöt 1,6 M€**

Suomi liikkeelle -ohjelma

Programmet Mer motion i Finland

Kiitos! Tack!

Minttu Korsberg
pääsihteeri, Suomi liikkeelle -ohjelma
p. 0505732387
minttu.korsberg@gov.fi

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET